

ष

1. ष adj. = षष् am Ende des comp. पञ्चष.
2. ष adj. = विज्ञ und श्रेष्ठ; m. = कच MED. sh. 1. = मानव und गर्भविमोचन (m.) ÇKDR. nach einem EKĀKSHARAK. loss, destruction; rest, remainder; loss of knowledge previously acquired WILSON nach einem EKĀKSHARAK. eternal happiness, final emancipation; heaven, paradise; sleep; end, term; n. the embryo; patience, endurance ÇABDĀRTHAK. bei WILSON.
- षट् (von षष्) 1) adj. aus sechs bestehend: पर्याय LĪTJ. 6, 8, 9. RV. PRĀT. 16, 10. SUÇR. 1, 158, 3. 2, 547, 19. fg. KĀM. NĪTIS. 8, 21. 31. Ind. St. 3, 255. 8, 239. 249. 254. Schol. zu KĪTJ. ÇR. 5, 3, 16. für sechs gekauft u. s. w. P. 5, 1, 22. zum sechsten Mal erfolgend (प्रकृपा) 2, 77. zum sechsten Mal Etwas thugend VĀRTI. °मासिक adj. auf sechs Monate gemiethet 4, 116, VĀRTI. 4, Schol. — 2) n. ein aus sechs Theilen bestehendes Ganzes, Hektade: अथ निरुक्ते पूर्वषट्प्रारम्भः NĪR. S. 31. उत्तरषट्प्रारम्भः 115. अथ. ÇR. S. 532. fg. ÇRUT. 38. KULL. zu M. 5, 134. पञ्चनाम् HALĀJ. 2, 128. कृस्ति° (कृस्तिषड्ज्व ed. Bomb.) MBH. 8, 3338. मास° VARĀH. BRH. S. 5, 63. 79, 9. KATHĀS. 6, 145. 32, 17. BRAHMA-P. in LA. (III) 57, 1. PAÑĀAR. 2, 8, 11. BHĀSHĀP. 31. PAÑĀAT. 5, 2. VOP. 6, 35. 7, 76. KULL. zu M. 7, 58. SARVADARÇANAS. 16, 5. Am Ende eines adj. comp. nach einem Zahlwort: रश्मिकलापश्च नवषट्; aus neun Hektaden bestehend VARĀH. BRH. S. 81, 32. द्विषट्पदचारिन् auf zwölf Füßen gehend MBH. 11, 138.
- षट्पाल (षष् + क°) adj. in sechs Schalen bestehend ÇAT. BR. 2, 6, 1, 4. 8.
- षट्पा adj. wobei sechs Ohren (d. i. zwei Ohren zu viel) theiligt sind: मन्त्र Spr. (II) 6601. fgg.
1. षट्मन् n. die sechs (erlaubten) Beschäftigungen eines Brahmanen (अध्ययन, अर्ध्यायन, यजन, याजन, दान, प्रतिग्रह): षट्मन्वित्यता ÇĀÑKB. ÇĀR. 4, 5. Verz. d. Oxf. H. 85, a, 38. die sechs Zauberkünste (शान्ति, वश्य, स्तम्भन, द्वेष oder विद्वेष, उच्चाटन oder उच्चाट, मारणा) ÇKDR. Verz. d. Oxf. H. 100, a, 37. fgg. 94, a, 26. die sechs Selbstpeinigungen im Joga: धौती, वस्ती, नेती, त्राटक, नौलिक, कपालभाती; s. ebend. 234, a, 37. fgg.
2. षट्मन् adj. sechs (erlaubten) Beschäftigungen nachgehend: ein Brahman M. 4, 9 (vgl. 1, 88; von KULL. auf sechs andere Beschäftigun-

- gen bezogen). MBH. 13, 6457. m. so v. a. ein Brahman AK. 2, 7, 4. H. 812. HALĀJ. 2, 236. षट्मन्वित्तिरनाया वर्णा: Verz. d. Oxf. H. 265, b, 35.
- षट्कल (षष् + कला) adj. sechs Kalā dauernd Schol. zu KĪTJ. ÇR. 170, 1.
- षट्कार m. die Silbe षट् (von वौषट्) AIR. BR. 3, 7. ÇĀÑKB. ÇR. 1, 2, 14.
- षट्कारप्रतिच्छन्दक s. u. प्रतिच्छन्दक.
- षट्कृति adj. sechsstäuchig Ind. St. 9, 28.
- षट्कृतीय (von षष् + कुल) adj. zu sechs Geschlechtern gehörig Verz. d. Oxf. H. 11, b, 19 v. u. 49, b, 32.
- षट्का f. eine Form der Bhairavi (Durgā) Verz. d. Oxf. H. 93, b, 15. 96, a, 6.
- षट्कृतम् adv. sechsmal KAUC. 140. LĪTJ. 1, 2, 21.
- षट्कोण 1) adj. sechseckig; n. Sechseck WEBER, RĀMAT. UP. 300. 316. PAÑĀAR. 3, 15, 26. — 2) n. Indra's Donnerkeil RĀĠAN. im ÇKDR. — 3) n. in der Astrol. Bez. des sechsten Hauses ĠOTISTATTVA im ÇKDR.
- षट्कोक n. N. pr. einer Stadt (षट्कोकैर्युक्तमिदं किं) an der Godā Verz. d. Oxf. H. 318, a, 22. fg.
- षट्कोक n. sg. die sechs mystischen Kreise am Körper (मूलाधार, स्वाधिष्ठान, मणिपूर, अनाक्त, विशुद्ध und ब्राह्माण्ड्य) Verz. d. Oxf. H. 88, b, 38. 89, a, 13. fgg. 149, b, 18. fg. 236, a, 7 v. u. PAÑĀAR. 1, 3, 70. 2, 8, 6.
- °प्रभेद m. Titel einer Schrift Notices of Skt Mss. 120. °भेद m. 243.
- °भेदरिच्यनो und °भेदविवृतिटिका ebend.
- षट्त्वारिंश (von षट्त्वारिंशत्) adj. (f. ई) der sechsundvierzigste MBH. und R. in den Unterschriften der Kapitel.
- षट्त्वारिंशक adj. dass. JĪĠĀN. 2, 76.
- षट्त्वारिंशत् f. sechsundvierzig NĪR. 3, 9. ÇĀÑKB. ÇR. 12, 2, 22.
- षट्त्वरणा adj. sechsfüßig; m. Biene (Laus RĀĠAN. im ÇKDR.) H. 1212, Schol. HALĀJ. 2, 100. ÇĀK. 23. VARĀH. BRH. S. 104, 17. Davon nom. abstr. °ता 32.
- षट्त्वरणाय (von षट्त्वरणा), °यते eine Biene darstellen KATHĀS. 34, 32.
- षट्त्वरणिक adj. aus sechs चिति bestehend ÇAT. BR. 10, 4, 1, 3.
- षट्, षट्पति (so DURGĀD., सट्पति WEST.) KAVIKALPADRUMA im ÇKDR. (निकेतने किंमे दाने बले). — Vgl. सट्.